

9 Okt 2011

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2011:50

Hans Linderson

**DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV TORNET I ÄLVESTADS KYRKA
ÖSTERGÖTLAND – KOMPLETTERING (2010:49)****Uppdragsgivare:** Linköpings stift, Ågatan 65, box 1367, 581 13 Linköping. Org nr 252010-0021 (kontaktperson Gunnar Nordanskog)**Område:** Östergötland **Prov nr:** 17175-17178 **Antal borrh+sågprover:** 1+3**Dendrokronologiskt objekt:** A= Inmurad rundstock med klyka av ek, bottenvåningen i tornet.
B= inmurade plank c 2 m öster om A**Information:** Beräknat fällningsår är baserat på fältanteckningar och laboratorienoteringar som antal år i splint och närvaro av vankant. Splintstatistiken som tillämpats på tallen är 60 ± 20 .**Resultat:**

CATRAS Dendro nr:	Prov besk rivn	Träd slag	Antal ÅR; 2 radie om inget annat anges	Splint (Sp) Bark (B) Vank. (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv-året)	Trädets Egenålder uppskattn
17175	A	Ek	145;1	Sp 20, W	1201	V 1201/02	160-190
17176*	B1	Tall	217	Sp 75, W	1639	V 1639/40	240-270
17177	B2	Tall	223	Sp 60 ej W	1626	1636 ± 10	240+290
17178*	B3	Tall	200	Sp 51 ej W	1612	V 1639/40	240-270

* Sammatråd

Diskussion och beskrivning av den dendrokronologiska analysen

Tidigare notering (rapport 2010:49):

Tornet, prov 17157-17162, (2 daterade). Prov 17159 och 17160 är två virkesstycken som är tagna från samma träd och dateras till 1194-1200. Prov 17157 får en "terminus post quem" -datering och dateras till efter 1187, tillväxtnästret talar för att denna är tagen ur samma område/ståndort, rimligen bör den vara avverkad 1194-1200.

Komplettering:

Den inmurade ekstocken, prov A, är avverkad **vinterhalvåret 1201/02**, vilket överskrider den tidigare beräkningen med ett år. Det är därför troligt att marginalen för det möjliga antal år i splinten var något snålt tilltagen, ett år, vid undersökningen med rapportnummer 2010:49. En annan möjlighet är att man har avverkat virke under flera säsonger för använda virket vid ett byggnadstillfälle som i så fall är 1202 eller något år senare. Proveniensen är Östergötland.De inmurade planken, prov B1-B3 dateras till **vinterhalvåret 1639/40** (om man antar att B2 är avverkat samtidigt). Dess proveniens är södra Östergötland eller nordligaste Småland. Furuträdens egenålder är hög, deras groddår dateras till slutet på 1300-talet